

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 45P/129/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7212214961
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2013:7212214961.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II samosudkyňou JUDr. Andreou Galdunovou vo veci starostlivosti súdu o mal. N. O., J.. XX.X.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, detašované pracovisko Košice II, dieťa rodičov matky Z. O., J.. X.X.XXXX, Y. G. E. Č.. XX, H., Y.Č.. H. XX, H. M. Q. Y. O., J.. XX.X.XXXX, Y. G. E. Č.. XX, H., Y.Č.. H. XX, H., na návrh Okresnej prokuratúry Košice II, v konaní o uloženie ochrannnej výchovy takto

rozhodol:

Nariaďuje maloletému N. O., J.. XX.X.XXXX ochrannú výchovu v V. U. G..

Matka a otec sú povinní prispievať na výživu mal. N. každý z nich sumou 30% z výšky životného minima na nezaopatrované, neplnoleté dieťa vždy do 15.-dňa v mesiaci vopred počnúc právoplatnosťou rozsudku o nariadení ochrannnej výchovy na účet Reedukačného centra G..

Žiaden z účastníkov ani štát nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom podaným dňa 23.5.2012 domáhal, aby súd uložil maloletému N. O., J.. XX.X.XXXX ochrannú výchovu a umiestnil ho do reedukačného ústavu. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloletý dňa 14.11.2011 v čase okolo 20:15 hod. na chodníku okolo bytového domu na ul. Z. I. H. pri vchode č. napadli poškodenú E. H. tak, že obvinený I. P. pristúpil k poškodenej od chrbta, pravou rukou ju chytil okolo krku a ťahal ju smerom k zemi, pričom druhou rukou jej z ľavého vrecka bundy vytiahol dámsku koženú peňaženku s obsahom finančnej hotovosti 110,- eur a dokladmi, ktorá mu však pri zápase s poškodenou vypadla na zem, následne poškodenú zvalil na zem, kde maloletý N. O. túto peňaženku vzal zo zeme a spolu s obvineným I. P. ušli, čím týmto konaním spôsobil poškodenej E. H. škodu približne vo výške 170,- eur Predmetný skutok naplnil pojmové znaky skutkovej podstaty zločinu lúpeže podľa ust. § 188 ods.1 formou spolupáchateľstva podľa ust. § 20 Trestného zákona. Uvedený skutok spáchala maloletá osoba, ktorá pre nedostatok veku nie je trestne zodpovedná. Trestné stíhanie vo veci zastavil vyšetrovateľ uznesením ČVS: ORP-2644/2-OVK-KE-2011 dňa 30.12.2011 podľa ust. § 215 ods. 1 písm. d), ods. 4 s poukázaním na ust. § 9 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Rodičia maloletého výchovu dlhodobo nezvládajú, maloletý rodičov nerešpektuje, zdržiava sa v nevhodnej partii kamarátov. Zo strany úradu práce bolo riešené záškoláctvo maloletého, požívanie prchavých látok, rodičia odporúčania ÚPSVaR k riešeniu problémového a agresívneho správania maloletého nerešpektujú, nespolupracujú s ÚPSVaR. Maloletý navštevuje ZŠ K. I. H.. Zo správy školy zo dňa 15.3.2012 vyplýva, že maloletý v školskom roku 2011/2012 vynechal 90 neospravedlnených hodín. Rodičia maloletého nespolupracujú so školou. Maloletý chodí do školy neupravený, nepripravený, vyvoláva konflikty, bitky, správa sa agresívne, podľa vyjadrenia spolužiakov požíva prchavé látky.

Na vyučovacích hodinách vyrušuje, počas vyučovania vykrikuje. Z uvedeného vyplýva, že maloletý spáchal skutok, ktorý by bol inak trestným činom, podľa spolužiakov údajne požíva prchavé látky, podľa vyjadrenia ÚPSVaR ako aj základnej školy sa nariadenie ochrannéj výchovy u maloletého javí byť nutné.

Rodičia s umiestnením mal. N. v ústavnej starostlivosti nesúhlasili.

Kolízny opatrovník doporučil návrhu vyhovieť a maloletému nariadiť ochrannú výchovu.

Súd nariadil a vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením listinných dôkazov a zistil tento skutkový stav:

Z výpovede matky na pojednávaní dňa 21.3.2013 vyplýva, že ona sa domnieva, že u syna došlo k zlepšeniu a preto navrhuje, aby súd zväžil možnosť neumiestniť ho do reedukačného centra a nenariadiť ochrannú výchovu. Poukázala na tú skutočnosť, že ona doma so synom nemá žiadne problémy a pokiaľ vznikajú problémy v škole je to z dôvodu, že tam neprimerane k jej synovi sa správajú dievčatá, o čom má vedomosť aj učiteľka p. Y., pretože dievčatá ho pomenúvajú hanlivo, taktiež prišiel domov s vyškrabanou tvárou, čo tiež mali spomínané dievčatá spôsobiť a on potom na takéto ataky reaguje.

Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka na pojednávaní dňa 21.3.2013 vyplýva, že nie je možné konkretizovať zariadenie pre nariadenie ochrannéj výchovy, nakoľko doposiaľ mal. N. nebol preradený do špeciálnej triedy tak, ako to vyžaduje ústav, s ktorým kolízny opatrovník komunikoval a v ktorom zariadení je možné, aby bol maloletý umiestnený, jedná sa o Reedukačné centrum G., kde však pre umiestnenie je podmienkou, že dieťa bude preradené do špeciálnej triedy. K preradeniu dieťaťa do špeciálnej triedy nedošlo napriek tomu, že matka spolupracovala, navštívila s dieťaťom centrum poradensko-psychologického poradenstva L. park, kde správu doručila škole, avšak aj keď z tejto správy vyplýva, že odporúčajú preradenie dieťaťa do špeciálnej triedy v dôsledku mentálneho postihnutia ľahkého stupňa, zatiaľ k takémuto preradeniu nedošlo, čo bolo zistené od učiteľky mal. p. Y., ktorá informovala kolízneho opatrovníka o tom, že návrhy na preradenie sú podávané hromadne a to ku koncu školského roka, rovnako tomu bude aj v tomto prípade, teda aj návrh vo vzťahu k mal. N. bude podaný až v ďalšom období tak, aby bolo rozhodnuté ku koncu tohto školského roka pre potreby ďalšieho školského roka 2013/2014.

Zo správy Základnej školy K. X I. H. zo dňa 8.4.2013 vyplýva, že maloletý N. je v šk. roku 2012/2013 žiakom IV.C triedy a plní si siedmy rok školskej dochádzky. Žiak dosahuje slabé výchovno-vzdelávacie výsledky. U žiaka sa prejavuje nižšia výkonnosť v oblasti kognitívnej - na vyučovaní je nepozorný, nesústredený, vyučovací proces narúša vykrikaním, vydávaním rôznych zvukov, prejavom nezrelosti a neistoty je zlovyk- opakované cmúľanie palca. V triede sa každodenne riešia konfliktné situácie, slovné, prípadne fyzické útoky medzi žiakmi, do ktorých sa maloletý zapája. Často je nevedome iniciátorom týchto situácií, každého okomentuje, má nemiestne pripomienky, vulgárne nadáva. Má nestále prejavy správania- raz je úctivý, pozorný a o chvíľu reaguje agresívne a hystericky na rôzne podnety zo strany žiakov. Rovnako je u maloletého pozorovateľný psychomotoricky nekľud, nepokoj, zvýšená dráždivosť, neprimerané reakcie, nedostatok sebakontroly a emocionálna nestálosť. Matka so školou spolupracuje a o svojho syna sa v rámci svojich možností stará.

Na pojednávaní dňa 2.7.2013 okresný prokurátor predniesol, že na podanom návrhu trvá a navrhuje, aby súd uložil mal. N. ochrannú výchovu v reedukačnom zariadení.

Matka na pojednávaní dňa 2.7.2013 nesúhlasila, aby bola maloletému nariadená ochranná výchova. Poukázala na skutočnosť, že maloletý nie je taký zlý ako o ňom úrady hovoria a poukázala na jeho vysvedčenie ako aj na diplom, ktorý maloletý pri konci školského roka obdržal vzhľadom na jeho dobré výsledky v škole.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice II zo dňa 6.6.2012 vyplýva, že matke a otcovi sú vyplácané dávky a príspevky k dávke v hmotnej núdzi od 1.1.2000 do súčasnosti. Naposledy bola vyplatená dávka z apríl 2012 v máji 2012 v sume 395,15 eur. Prídavok na dieťa je vyplácaný v sume 112,70 eur mesačne. Naposledy bol vyplatený za mesiac apríl 2012 v mesiaci máj 2012 v sumu 112,70 eur. Žiadnu inú dávku úrad menovaným neposkytuje.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Košice II sp. zn. 4T/79/2012 vyplýva, že v tomto konaní boli obžalovaní Z. O., J.. X.X.XXXX I. H.Š., Y. G. H., E. XX, K. H., H. XX M. Y. O., J.. XX.X.XXXX I. G., Y. G. E. XX, H., K. G. H., H. XX uznaní vinnými ako zákonní zástupcovia mal. N. O. J.. XX.XXX.XXXX M. N. O. J.. XX.X.XXXX úmyselne hrubo zanedbali svoje rodičovské povinnosti týkajúce sa riadnej školskej dochádzky, teda vydali úmyselne osoby mladšie ako 18 rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že im umožnili viesť záhaľčivý život a čin spáchali závažnejším spôsobom konania, čím spáchali prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Trestného zákona, začo im bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 20 mesiacov, ktorého výkon bol podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 30 mesiacov. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 27.6.2012.

Z pripojeného spisu zároveň vyplýva, že u Z. O. došlo k zrušeniu trestu uložením súhrnného trestu rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 4T/124/2012, kde bola uznaná vinnou od spáchania skutku, keď vylákala od iného úver tým, že ho uviedla do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru a takým činom spôsobila väčšiu škodu, čím spáchala pokračujúci zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, 3 písm. a/ Trestného zákona, za čo jej bol uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní troch rokov, ktorého výkon bol podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní piatich rokov. Zároveň jej bolo uložené obmedzenie spočívajúce v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom výchovnému programu a zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo sa uchádzať preukázateľne o zamestnanie, ako aj povinnosť nahradiť škodu poškodenej spoločnosti.

Podľa § 105 Trestného zákona č. 300 /2005 Z.z. (ďalej len Tr. zák.) ak spáchala osoba, ktorá dovŕšila dvanásť rok svojho veku a je mladšia ako štrnásť rokov, niektorý čin, za ktorý tento zákon dovoľuje uložiť trest odňatia slobody na doživotie, súd jej uloží v občianskoprávnom konaní ochrannú výchovu aj na návrh prokurátora; súd tak môže urobiť aj vtedy, keď je to potrebné na zabezpečenie riadnej výchovy osoby mladšej ako štrnásť rokov, ktorá spáchala čin, ktorý by inak bol trestným činom alebo osoby mladšej ako pätnásť rokov, ktorá spáchala trestný čin sexuálneho zneužívania podľa § 201.

Podľa § 2 ods. 3 Tr. zák. č. 300/2005 Z. z. ochranné opatrenie sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď sa o ochrannom opatrení rozhoduje.

Podľa § 81 ods. 1 Zák. č. 36/2005 Z. z. o rod. ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, o pestúnskej starostlivosti,

o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví sa aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 62 ods. 1,2,3 Zák. č. 36/2005 Z. z. o rod. plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa, alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že mal. N. spáchal ako 12-ročný čin ináč trestný, avšak trestné stíhanie voči nemu bolo zastavené, nakoľko pre nedostatok veku nebol trestne zodpovedný.

Nakoľko prostredie, v ktorom žije maloletý neposkytuje záruku jeho riadnej výchovy, matka výchovu maloletého nezvláda, preto súd uložil maloletému ochrannú výchovu na zabezpečenie jeho riadneho psychického, fyzického a sociálneho vývoja. Súd dospel k záveru, že je potrebné ochrannú výchovu nariadiť napriek nesúhlasu matky, ktorá dôvodila, že syn zlepšil svoje správanie a ona je schopná zabezpečiť jeho výchovu riadne, pretože súd poukazuje na tú skutočnosť, že aj keď u mal. N. došlo do určitej miery k zlepšeniu jeho správania, naďalej je potrebné ešte dôslednejšie pôsobiť na jeho ďalší vývoj, aby sa situácia neopakovala a opakovane sa nedopustil konania, pre ktoré bola ochranná výchova navrhnutá. Tvrdenie matky, že takéhoto konania sa N. dopustil iba pod vplyvom inej dospelšej osoby, nemá vplyv na riešenie otázky, či je potrebné mal. N. ochrannú výchovu nariadiť. Zároveň súd poukazuje na tú skutočnosť, že z pripojeného spisu Okresného súdu Košice II sp. zn. 4T/79/2012 vyplýva, že rodičia zanedbávali svoje rodičovské povinnosti aj vo vzťahu k ďalším svojim deťom, z čoho vyplýva, že nezvládajú dostatočným spôsobom starostlivosť o svoje deti a nie sú spôsobilí priaznivo ovplyvniť ďalší vývoj mal. N. tak, aby sa ďalšej trestnej činnosti už nedopustil. Súd ešte dopĺňa, že matka sa dokonca opakovane dopustila trestnej činnosti, za ktorú jej bol uložený potom súhrnný trest.

Matka a otec sú nezamestnaní, poberajú dávku v hmotnej núdzi a príspevky k tejto dávke a majú aj ďalšie vyživovacie povinnosti. Vzhľadom na vyššie uvedené súd obom rodičom určil vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu, ktorá v zmysle zákona o životnom minime č. 305/2005 Z. z. od 1.7.2013 predstavuje sumu 27,12 eur mesačne.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods.1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého súd nepriznal účastníkom právo na náhradu trov, keďže ide o konanie, ktoré mohlo začať aj bez návrhu.

Štát nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko v zmysle ust. § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov je konanie vo veciach opatrovníckych, starostlivosti o maloleté deti, osvojenia, a povolenia uzavrieť manželstvo od poplatku oslobodené.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice II v troch písomných vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že po:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods.1, 2 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove mal. detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods.1 O.s.p.).